

# Děti opravdu opravit na počkání neumíme, říká ředitelka Martina Bártová

**Ředitelka občanského sdružení STŘED Martina Bártová odpovídala na dotazy ohledně Střediska výchovné péče.**

■ Antonín Zvěřina

## Co obnáší práce Střediska výchovné péče STŘED?

Středisko výchovné péče je školské zařízení a poskytuje bezplatné odborné poradenství, terapii a pomoc dětem, rodičům a pedagogickým pracovníkům.

## Jací klienti k vám docházejí?

Nejčastěji se na nás obrací rodiče na doporučení škol nebo sociálních pracovníků a kurátorů sociálně-právní ochrany dětí městských úřadů. Mnohé z dětí zlobením, zhoršením prospěchu apod. čelí pro ně nesrozumitelným krizím a vztahům mezi dospělými a revolta je pro ně přirozeným prostředkem k tomu, jak dát vědět, že je okolo nich něco v nepořádku. Často se setkáváme v ambulanci s dívkami, které obtížně zvládají přechod z dítěte do dospělosti, jsou vzdorovité, sebepoškozují se, nechodí do školy a užívají návykové látky. Podobně je to u chlapců, akorát vzdor chlapci ventilují agresivním chováním ne k sobě, ale k okolí. Dopouštějí se drobné přestupkové a trestné činnosti, poškozují majetek, řídí bez řídicího oprávnění, pod vlivem alkoholu a podobně.

## Od kdy středisko funguje?

Středisko zahájilo svoji činnost v roce 2013 v Moravských Budějovicích, v sídle organizace STŘED na Husově ulici. Protože poptávka po našich službách byla z více než poloviny z okolí Třebíče, otevřeli jsme v roce 2014 ambulanci i zde na ulici Mládežnické. Ambulance nabízí na obou pracovištích služby psychologa, speciálního pedagoga, terapeuta a sociální pracovníce. Zřizovatelem zařízení je Kraj Vysočina.

## Festival pojednává o lidských právech

Po roce se vrací festival Jeden svět i do Třebíče. Nabídne nejlepší dokumentární filmy o lidských právech v městské knihovně od pátku 15. do neděle 17. března. Tématem letošního festivalu je „Bezpečná blízkost“, které se bude promítat v jednotlivých vybraných dokumentech.

Kdo jsem a kam patřím? Odpovědi na tyto otázky jsou v době politických krizí, rozdělené společnosti a na prahu nevrátné klimatické změny stále složitější. O to více lidí potřebují najít vlastní identitu, která jim dává pocit jistoty a bezpečí.

Jak chápat sama sebe, odlišit se od ostatních a nevytvořit přitom ve společnosti hlubokou propast? Po odpovědích na tyto otázky bude letošní 8. ročník festivalu v Třebíči pátrat. -zt-



MARTINA BÁRTOVÁ

## Do kolika let se na vás děti mohou obracet?

Jsme školské zařízení a naše služby úzce souvisí s tím, jak se dětem daří obstat ve vzdělávacím systému. Naše pomoc tedy směřuje k dětem a mladým lidem ve věku od 3 do 26 let, kteří studují.

## Pracujete jenom s rodiči?

Prioritně se zajímáme o prosperitu dítěte a logicky poradenství a terapie je směřována jak k dětem, tak k rodičům, pěstounům nebo k osvojitelům.

## V čem tedy spočívá samotná práce?

V poradenství i v terapii se soustředíme na to, aby bylo dítě středem našeho zájmu a jeho osobnostní potenciál směřoval k zdravému a spokojenému životu v dospělosti. Na první schůzce sociální pracovníce zmapuje a zpřesňuje zakázku klienta a předá jej specialistovi. Další schůzky už probíhají tak, že se nastaví plán změny a délka spolupráce se pak odvíjí od složitosti problému a ochoty klienta k náhledu na situaci a vůle k řešení problému. Naše pracoviště například neposuzuje školní zralost a nemá kompetenci k diagnostice poruch učení a zdravotních ome-

zení dítěte. Jsme součástí školského poradenského systému v regionu a v těchto případech úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou.

## Nepřekážíte si navzájem?

Myslím, že ne. Pokud klient potřebuje specialistu na daný problém, například dítě s poruchou autistického spektra, dítě ohrožené závislostí na návykových látkách, předáváme kontakt na pracovníky speciálně pedagogického centra nebo K-centra Noe.

## Jak dlouho trvá práce s klientem?

Za rok přijmeme asi 100 nových klientů a délka spolupráce se pohybuje okolo čtyři měsíců.

## Máte klienty i nad 20 let?

Ano. Pokud se na nás obrátí, tak proto, že mají navázán vztah s konkrétním pracovníkem a chtějí poradit, jak zvládnout partnerský vztah nebo komplikovaný vztah s rodiči. Není jich mnoho, ale přicházejí.

## Stává se, že přicházejí rodiče opakovaně?

Ano, s tím se setkáváme velmi často. Víte mnohdy je to tak, že stačí jen zdánlivě drobná intervence odborníka, když je dítě malé a rodič hledá rychlou pomoc. Pokud má dobrou zkušenost s někým, kdo je empatický a umí navázat vztah důvěry a porozumění, rád se k tomuto odborníkovi vrací. Mám osobní zkušenost s lidmi, které jsem potkala v nejrůznějších problémech v dětství a s důvěrou se na mě opakovaně obrací i v dospělosti.

## To znamená, že se problém vrací?

Nevrací se stejný problém. Obecně nám všem se v životě děje to, že řešíme životní událost s podobnými mechanismy a stereotypy, tak jak jsme je přijali od svých rodičů. Pokud je život ještě navíc ovlivněn traumaty, stane se, že se na cestě životem ztratíme. Často očekáváme, že nám naši prosperitu zařídí někdo druhý. Tak to ale v životě nefunguje. Většina zakázek našich klientů je právě o strachu, zmatku,

úzkosti, ztrátě blízké osoby, rozchodech a bezmoci. Naší snahou je lidem ukázat, kde jsou a společně s nimi hledáme cestu k odpovědnosti, bezpečí, radosti, porozumění, sebevědomí, pokoře.

## S kterými školami spolupracujete?

Se všemi, co s námi chtějí spolupracovat. Ročně se lektorky programů primární prevence potkají s téměř čtyřmi tisíci dětmi od mateřských škol po střední. Interaktivní programy jsou zaměřené na zdravé pojetí vztahů a intimity, na rizika internetu a sociálních sítí, na vztahu k autoritám anebo jak se chovat bezpečně a odpovědně. Často se stává, že se ve školách potkají s dětmi, které si samy řeknou o pomoc a na doporučení školy pak rodiče navštíví naši ambulanci.

## Nějaké konzultace s řediteli, s učiteli?

Ano. Každý náš vstup do škol musí povolit ředitel a i s učiteli je vyjednávána zakázka pro třídu tak, aby seděla na míru tomu, co potřebují. Učitelé se účastní i samotných programů a mnoho z nich se aktivně zapojí do her i diskuse.

## Co říkáte na přísloví - Škoda rány, která padne vedle?

Měla jsem přísného autoritativního otce, ale nepamatuji se, že by na mě vztáhl ruku. Naplácání na zadeček v dětském věku bylo na mamince a k tomu i vysvětlení, proč se na mě zlobí. To si myslím není na škodu. Alespoň já na to nevzpomínám ve zlém.

## Stává se vám, že klient přijde a po pár minutách odejde?

Nestalo se nám, že by klient odešel po pár minutách, ale stává se, že klient po první konzultaci už znovu nepříjde. Někdy za námi přicházejí rodiče s představou, že dítě rychle „opravíme“ a to my neumíme.

## Přicházejí k vám rodiče ze všech sociálních vrstev?

Ano, jsme otevřeni všem a služby střediska výchovné péče jsou bezplatné.

## Debata se zaměří na používání plastů

Debata Café Evropa v regionech na téma Zákaz kelímků a brček - konec doby plastové? se uskuteční také v Třebíči v úterý 26. března v kavárně Kozlovna ve Znojemské ulici. Debatu pořádá Zastoupení Evropské komise v ČR a Institut pro evropskou politiku EUROPEUM ve spolupráci s Europe Direct Jihlava.

Pozvání přijali Ivan Brezina, novinář a kritik environmentalismu, a Jan Freidinger, vedoucí kampaně Greenpeace ČR. Moderátorem debaty bude Martin Vokálek z Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM.

## Začíná hlasování

Od 1. do 31. března mohou zájemci na webu Kraje Vysočina hlasovat v tradičních anketách Skutek roku a Zlatá jeřabina, souhrnné nazývané jako Počiny roku, které vznikají ve spolupráci s občany kraje.

Ti do nich přihlašují aktivity, které se jim v předcházejícím roce líbily, načež o vítězi rozhodují také občané svými hlasy. V případě Zlaté jeřabiny se hlasuje ve dvou kategoriích, a to Kulturní aktivita a Péče o kulturní dědictví.

V případě Skutku roku se aktivity dělí dle fyzických a právnických osob. Kategoriemi jsou například kultura, volný čas mládeže nebo

sociálně-zdravotní činnost. V době uzávěrky Třebíčských novin zatím nebyli všichni nominovaní známi, nicméně za Třebíčsko byl do ankety Skutek roku navržen například projekt Daruj dvakrát, který připravilo Centrum podpory rodin RUTH spadající pod Oblastní charitu Třebíč.

Tento projekt spočíval v oslovení místních umělců, kteří RUTH věnovali své obrazy, jež byly následně několikrát vystaveny a prodávány zájemcům.

Výtěžek byl věnován rodinám v nouzi. Hlasovat lze na [www.kr-vysocina.cz/pocinroku.asp](http://www.kr-vysocina.cz/pocinroku.asp)

-zt-

-zt-